

09.03.2023

191/00.04.02/2021
[Lakiluonnos sähköisten
tietullijärjestelmien
yhteentoimivuudesta
lausunnoille]

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi

Viite

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/27266/2022

**Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisten tietullijärjestelmien
yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta**

Tausta

EETS-direktiivi koskee pääasiassa sähköisten tietullijärjestelmien teknistä yhteentoimivuutta ja tiemaksujen laiminlyöntiä koskevien tietojen rajat ylittävää vaihtamista. Se ei velvoita sähköisten tietullijärjestelmien käyttöönottoon, eikä tietullijärjestelmiä ole Suomessa käytössä. EETS-direktiivi on pantu Suomessa kansallisesti täytäntöön sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetulla lailla (887/2021), joka on tullut voimaan 23.10.2021. Lakiin ehdotetaan teknisiä muutoksia, jotka koskevat mm. määritelmiä ja eräitä jäsenvaltioiden velvollisuuksia koskevia säännöksiä.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annettua lakia. Komissio on 29.9.2022 antanut Suomelle virallisen huomautuksen EETS-direktiivin puutteellisesta kansallisesta täytäntöönpanosta, minkä johdosta muutoksia esitetään.

Sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annettuun lakiin tehtäisiin tarvittavat muutokset siten, että EETS-direktiivin kansallista täytäntöönpanoa täydennettäisiin siltä osin kuin Euroopan komissio on Suomelle osoitetussa virallisessa huomautuksessa katsonut sen puutteelliseksi artikloiden 2, 21(1 ja 2), 23(3), 24–27 sekä liitteiden I ja II osalta. Ehdotetut muutokset ovat pääasiassa lainsäädäntöteknisiä, sillä Suomessa ei ole EETS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvia tietulleja tai tiemaksuja.

HSL:n lausunto

HSL kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta.

Ehdotettavat muutokset ovat enimmäkseen lakitekniisiä. Lakia on tarkoitus täsmentää direktiivissä esitetyillä määritelmillä, minkä lisäksi tarkennettaisiin eräitä jäsenmaiden velvollisuuksia koskevia säännöksiä.

EETS-direktiivi ei velvoita jäsenmaita tiemaksujen käyttöönottoon eikä esitys ehdota niitä käyttöönotettaviksi. Suomessa ei ole tällä hetkellä voimassa kansallista lainsäädäntöä tiemaksujen keräämisestä, mutta HSL näkee sähköisten tietullijärjestelmien EU-tason yhteentoimivuuden lainsäädännöllistä edistämisen yleisesti ottaen kannatettavana.

HSL pitää lainsäädännön ja sen sisältämien määritelmien tarkentumista tervetulleena. Varsinaisen sisällön puolesta erityisesti tietosuojan tarkennukset ovat oleellisia.

HSL:n näkemyksen mukaan on tärkeää, että mikäli kansallinen lainsäädäntö mahdollistaisi ja sähköinen tietullipalveluntarjoaja päättäisi aloittaa toiminnan Suomessa, tulisi palvelun tietosuojavaikutuksia arvioida erityisen huolellisesti. Sijaintitietojen käsittelyyn liittyy erityisiä teknologisia näkökulmia ja erityiskysymyksiä, joiden tarkkoja merkityksiä on tällä hetkellä vaikea arvioida. On tärkeää, että palveluntarjoajien tietojenkäsittelyn asianmukaisuutta seurataan kansallisten tietosuoja- ja valvontaviranomaisten toimesta niissä maissa, joissa tietullit ovat käytössä.

HSL nostaa edelleen pohdittavaksi, tulisiko yhteentoimivuuden suhteen huomioida valmius myös rekisterikilpien tunnistamiseen (ANPR) perustuvan teknologian standardisointiin.

Lisätietoja antaa liikenne-ekonomisti Kalle Laukkanen, kalle.laukkanen@hsl.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mika Nykänen
Toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 09.03.2023. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.